

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument na schôdzu

A7-0378/2010

16.12.2010

SPRÁVA

o stratégii EÚ pre oblasť Čierneho mora
(2010/2087(INI))

Výbor pre zahraničné veci

Spravodajca: Traian Ungureanu

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
DÔVODOVÁ SPRÁVA.....	15
STANOVISKO VÝBORU PRE MEDZINÁRODNÝ OBCHOD	19
STANOVISKO VÝBORU PRE PRIEMYSEL, VÝSKUM A ENERGETIKU	22
STANOVISKO VÝBORU PRE REGIONÁLNY ROZVOJ	28
VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE	33

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o stratégii EÚ pre oblasť Čierneho mora (2010/2087(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Čiernomorská synergia – nová iniciatíva regionálnej spolupráce (KOM(2007)0160),
- so zreteľom na závery Rady zo 14. mája 2007 o iniciatíve Čiernomorská synergia,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. januára 2008 o koncepcii čiernomorskej regionálnej politiky¹,
- so zreteľom na spoločné vyhlásenie ministrov zahraničných vecí krajín Európskej únie a širšej čiernomorskej oblasti prijaté v Kyjeve 14. februára 2008,
- so zreteľom na správu Komisie o prvom roku implementácie Čiernomorskej synergie prijatú 19. júna 2008 (KOM(2008)0391),
- so zreteľom na spoločné vyhlásenie, ktorým sa začalo partnerstvo Čiernomorskej synergie v oblasti životného prostredia (Brusel 16. marca 2010),
- so zreteľom na oznámenie Komisie o posilňovaní európskej susedskej politiky (KOM(2006)0726) a zámer Komisie poskytnúť prehľad európskej susedskej politiky (ESP) na rok 2011,
- so zreteľom na prístupové partnerstvo s Tureckom,
- so zreteľom na dohody o partnerstve a spolupráci uzavreté s Arménskom, Azerbajdžanom, Gruzínskom, Moldavskou republikou a Ukrajinou a na prebiehajúce rokovania o nových dohodách o pridružení, ako aj na príslušné akčné plány ESP,
- so zreteľom na správy o pokroku ESP, pokiaľ ide o Arménsko, Azerbajdžan, Moldavskú republiku, Gruzínsko a Ukrajinu, ktoré prijala Komisia 12. mája 2010,
- so zreteľom na dohodu o partnerstve a spolupráci uzavretú s Ruskou federáciou a na prebiehajúce rokovania o novej dohode medzi EÚ a Ruskom,
- so zreteľom na oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade z 3. decembra 2008 s názvom Východné partnerstvo (KOM(2008)0823),
- so zreteľom na spoločné vyhlásenie pražského samitu Východného partnerstva zo 7. mája 2009,
- so zreteľom na nedávny pokrok rokovaní o zjednodušení vízového režimu s krajinami

---

¹ Ú. v. EÚ C 41 E, 19.2.2009, s. 64.

tohto regiónu,

- so zreteľom na svoje uznesenie z 15. novembra 2007 o posilňovaní európskej susedskej politiky¹,
  - so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Moldavskej republike, Ruskej federácii, Turecku, Ukrajine a krajinách južného Kaukazu, ako aj o integrovanej námornej politike,
  - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
  - so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci a stanoviská Výboru pre medzinárodný obchod, Výboru pre priemysel, výskum a energetiku a Výboru pre regionálny rozvoj (A7-0378/2010),
- A. keďže čiernomorský región je strategický most spájajúci Európu s oblasťou Kaspického mora, strednej Ázie a Blízkeho východu a ďalej s juhovýchodnou Áziou a Čínou a vyznačuje sa úzkymi väzbami a veľkým potenciálom, ale aj rôznorodosťou a súperením; keďže región zahŕňa členské štáty EÚ Bulharsko, Grécko a Rumunsko, kandidátsku krajinu Turecko a partnerov v rámci ESP Arménsko, Azerbajdžan, Gruzínsko, Moldavskú republiku a Ukrajinu, ako aj Ruskú federáciu ako strategického partnera,
- B. keďže čiernomorský región má pre EÚ strategický význam; keďže oblasť Čierneho mora leží čiastočne vnútri EÚ a zo zemepisného hľadiska ide väčšinou o európske more, z čoho pre EÚ a krajiny tohto regiónu vyplývajú spoločné výzvy a príležitosti, ako aj spoločná potreba zabezpečiť, aby územie okolo Čierneho mora bolo oblasťou mieru, demokracie, bezpečnosti, stability, regionálnej spolupráce a udržateľnej prosperity, keďže v čiernomorskom regióne je nevyhnutne potrebný jednotnejší, trvalo udržateľnejší a strategickjší prístup,
- C. keďže čiernomorský región predstavuje sociálne, kultúrne i nábožensky bohaté prostredie, v ktorom by mal ústrednú úlohu zohrávať dialóg medzi kultúrami a vierovyznaniami,
- D. keďže prínosom Čiernomorskej synergie je skutočnosť, že bol uznaný strategický význam čiernomorského regiónu pre EÚ, ako aj potreba výraznejšieho angažovania sa EÚ v tomto regióne; keďže výsledky Čiernomorskej synergie sú doposiaľ skôr obmedzené a neexistuje jasný a ucelený obraz o súčasných výsledkoch jej implementácie, v dôsledku čoho je EÚ kritizovaná, že nemá strategickú víziu pre tento región a že pri implementácii uplatňuje nejednotný prístup,
- E. keďže nebol vypracovaný akčný plán, ktorý by stanovoval konkrétne ciele a kritériá, ani mechanizmy podávania správ, monitorovania, hodnotenia a nadväzných opatrení, ako požadoval Parlament vo svojom úplne prvom uznesení o čiernomorskom regióne,

---

¹ Ú. v. EÚ C 282 E, 6.11.2008, s. 443.

- F. keďže bola vydaná iba jedna správa o pokroku, a to v roku 2008, po ktorej nenasledoval žiadny mechanizmus pravidelného informovania; keďže sa nerealizovalo veľa projektov a doteraz sa zaviedlo iba partnerstvo v oblasti životného prostredia,
- G. keďže sa od roku 2008 nekonala žiadna ministerská konferencia, čo len zvýraznilo nedostatok viditeľnosti, strategickej vízie a politického vedenia Čiernomorskej synergie,
- H. keďže doterajšie – hoci chvályhodné – úsilie vážne narušuje slabá administratívna organizácia, nedostatočné inštitucionálne a politické odhodlanie, ako aj nedostatok ľudských a vyčlenených finančných zdrojov,
- I. keďže v čiernomorskom regióne nastali od roku 2008 mnohé zmeny a kým regionálna spolupráca zrejme zaznamenala pokrok v niektorých technických oblastiach, ako je životné prostredie, vzdelávanie, výskum a technológie, ako aj aproximácia noriem, mnohé problémy – napríklad dlhotrvajúce konflikty na Kaukaze a v Podnestersku, námorné bezpečnostné, pátracie a záchranné operácie, militarizácia, vysídlené obyvateľstvo a oslabovanie demokratického poriadku – pretrvávajú a dokonca sa vyostřili,
- J. keďže francúzska prezidentská misia spoločne s činnosťou členských štátov vyjadrili odhodlanie EÚ upokojiť a vyriešiť konflikt v Gruzínsku,
- K. keďže čiernomorský región má geostrategický význam pre energetickú bezpečnosť EÚ, najmä z hľadiska diverzifikácie dodávok energie,
- L. keďže ostatné iniciatívy EÚ, ktoré sa týkajú aj krajín čiernomorského regiónu, by sa nemali považovať za konkurenčné, ale skôr za doplnkové vo vzťahu k Čiernomorskej synergii,
- M. keďže Komisia bola požiadaná, aby vypracovala stratégiu EÚ pre podunajskú oblasť, ktorá by mala zohľadniť jej úzke prepojenie s čiernomorským regiónom,
1. domnieva sa, že vzhľadom na strategický význam čiernomorského regiónu pre EÚ a pomerne obmedzené výsledky Čiernomorskej synergie by sa mala zaviesť stratégia, ktorá by umožnila prehĺbenie súladu a zviditeľnenie činnosti EÚ v tomto regióne, a že stratégia EÚ pre oblasť Čierneho mora by mala byť neoddeliteľnou súčasťou širšej vízie zahraničnej a bezpečnostnej politiky EÚ;
  2. vyzýva Komisiu a Európsku službu pre vonkajšiu činnosť (ESVČ), aby vypracovali stratégiu pre oblasť Čierneho mora súbežne s prehodnotením európskej susedskej politiky, a vymedzila tak integrovaný a komplexný prístup EÚ k riešeniu problémov a využívaniu príležitostí tohto regiónu, ktorý by zahŕňal podrobný akčný plán, jasné ciele, hlavné iniciatívy a kritériá; vyjadruje presvedčenie, že táto stratégia prispeje k účinnej koordinácii činností a rozdeleniu úloh;
  3. opakuje svoju výzvu Komisii a ESVČ, aby pravidelne kontrolovali implementáciu stratégie tým, že vytvoria konkrétne mechanizmy monitorovania, hodnotenia, naväzných opatrení a podávania správ; naliehavo vyzýva, aby sa v kľúčových etapách

tohto postupu konzultovalo s príslušnými výbormi Európskeho parlamentu;

4. odporúča zabezpečiť súlad medzi politikou na úrovni EÚ a vnútroštátnymi stratégiami členských štátov EÚ v čiernomorskom regióne;
5. zdôrazňuje, že členské štáty EÚ sa musia dohodnúť na jasných prioritách s cieľom následne vypracovať realistický a finančne zdravý akčný plán spoločne s príslušným systémom hodnotenia jeho účinnosti;
6. zdôrazňuje, že na plnenie cieľov novej stratégie sa musia vyčleniť primerané ľudské zdroje, najmä tým, že sa táto stratégia dôsledne zohľadní v rámci organizačnej štruktúry a personálneho obsadenia ESVČ;
7. víta zavedenie spoločného operačného programu cezhraničnej spolupráce v úmorní Čierneho mora v rámci nástroja európskeho susedstva a partnerstva a vyjadruje presvedčenie, že veľký počet prijatých žiadostí odráža vysokú mieru záujmu o spoločné projekty spolupráce v čiernomorskom regióne; s potešením víta schválenie 16 nových projektov spoločným monitorovacím výborom v novembri 2010; domnieva sa však, že pomalé tempo fungovania programu je prejavom nedostatkov v súčasných mechanizmoch financovania; poukazuje predovšetkým na právne nedostatky týkajúce sa potreby financovať účastníkov z rôznych finančných nástrojov a vyzýva Komisiu, aby pripravila riešenia na odstránenie týchto prekážok; zastáva názor, že program by sa mohol vzťahovať aj na investičné projekty;
8. žiada, aby sa na nasledujúce programové obdobie vypracoval spoločný operačný program pre úmornie Čierneho mora s cieľom dosiahnuť všetky ciele stanovené v strategickom dokumente o cezhraničnej spolupráci v rámci nástroja európskeho susedstva a partnerstva (ENPI CBC) na roky 2007 – 2013 a pokračovať v úsilí o ich plnenie; zdôrazňuje, že by sa mali stanoviť jednotné podmienky týkajúce sa žiadostí, čím sa každému právnomu subjektu v ktoromkoľvek zo zúčastnených štátov v programovej oblasti umožní podať žiadosť ako hlavnému účastníkovi; domnieva sa, že treba začleniť všetky krajiny zapojené do operačného programu úmornia Čierneho mora a povzbudiť ich, aby sa aktívne podieľali na nasledujúcom programovom období;
9. vyjadruje preto presvedčenie, že úspech stratégie závisí od poskytovania primeraných a identifikovateľných finančných prostriedkov; žiada vytvorenie osobitného rozpočtového riadku pre čiernomorskú stratégiu a vypracovanie účinných metód uhrádzania prostriedkov prispôbených osobitným charakteristikám tohto regiónu, ako aj kontrolu využívania finančných prostriedkov; nabáda, aby sa prednostne financovali menšie rozvojové projekty; vyzýva Komisiu a regióny, aby v rámci cezhraničnej spolupráce podporovali projekty medzi obyvateľmi a zabezpečovali a rozširovali finančný nástroj fondu pre malé projekty;
10. zdôrazňuje potrebu prístupu založeného na projektoch s cieľom zapojiť miestne orgány, podnikateľské komunity, mimovládne organizácie a ďalšie organizácie občianskej spoločnosti do prípravy, spoločnej zodpovednosti a realizácie, pokiaľ ide o činnosti v rámci stratégie pre oblasť Čierneho mora; zdôrazňuje význam monitorovania činností v rámci stratégie pre oblasť Čierneho mora, a to vymedzením kritérií alebo iných vhodných ukazovateľov;

11. nabáda na rozvoj súčinnosti medzi rôznymi politikami Únie, ktoré zasahujú do pôsobnosti tejto stratégie, najmä medzi politikami v oblasti štrukturálnych fondov, rámcového programu pre výskum a vývoj a transeurópskych dopravných sietí, aby sa zabezpečila udržateľnosť financovaných opatrení; takto by v možnostiach vytvorených jednou iniciatívou v oblasti hospodárskeho rozvoja mohla pokračovať iná doplnujúca iniciatíva;
12. považuje inkluzívnosť a regionálnu zodpovednosť za dôležité zásady prístupu EÚ k tomuto regiónu a pokladá Turecko a Rusko za partnerov, ktorí by v ideálnom prípade mali byť riadne zapojení do regionálnej spolupráce v čiernomorskej oblasti; vyjadruje presvedčenie, že dvojaká úloha, ktorú zohrávajú Bulharsko, Rumunsko a Grécko ako štáty ležiace na pobreží Čierneho mora a zároveň ako členské štáty EÚ, je pre úspech politiky EÚ v čiernomorskom regióne kľúčová;
13. domnieva sa, že v záujme zabezpečenia viditeľnosti, strategického vedenia a koordinácie na vysokej úrovni by sa medzi EÚ a krajinami širšieho čiernomorského regiónu mali pravidelne organizovať ministerské stretnutia, na ktorých by sa zúčastňovali všetci aktéri a krajiny v tomto regióne vrátane Organizácie pre hospodársku spoluprácu v oblasti Čierneho mora (BSEC), Komisie na ochranu Čierneho mora pred znečistením, EBRD a EIB; vyjadruje presvedčenie, že inštitucionálny dialóg spájajúci EÚ a BSEC by mohol predstavovať krok smerujúci k nadviazaniu skutočného partnerstva v regióne; poznamenáva však, že BSEC má zrejme v súčasnosti štrukturálne problémy a potrebuje omladenie a reformu, aby sa mohla stať účinným regionálnym partnerom;
14. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že na Čiernomorské fórum pre dialóg a partnerstvo negatívne vplývajú regionálne napätia, a preto dodnes nevzniklo; domnieva sa, že takéto fórum by mohlo zohrávať dôležitú úlohu ako zdroj nápadov a slúžiť na posilnenie dialógu medzi regionálnymi aktérmi;
15. vyjadruje presvedčenie, že stratégia pre oblasť Čierneho mora by sa mala rozvíjať na všetkých úrovniach regionálnej spolupráce; víta parlamentnú spoluprácu zavedenú medzi EÚ a krajinami čiernomorskej oblasti;
16. uznáva dôležitosť regionálnych a miestnych orgánov a zúčastnených strán pre plánovanie a vykonávanie stratégie vzhľadom na ich úzke väzby s daným územím a s miestnymi obyvateľmi; žiada preto, aby sa zistili ich potreby a aby sa do stratégie plnohodnotne zapojili;
17. víta vytvorenie čiernomorského fóra občianskej spoločnosti a nabáda na posilnenie spolupráce medzi miestnymi orgánmi, občianskou spoločnosťou a podnikmi; vyzýva Komisiu, aby prehĺbila podporu občianskej spoločnosti vrátane sietí organizácií občianskej spoločnosti; zdôrazňuje úlohu mimovládneho sektora pri zabezpečovaní účinnej realizácie činností v rámci stratégie pre oblasť Čierneho mora a úspechu opatrení na budovanie dôvery;
18. zdôrazňuje komplementárnu povahu Čiernomorskej synergie a Východného partnerstva a vyzýva Komisiu, aby prospešným spôsobom využívala rozdielne prístupy týchto dvoch iniciatív a aby na všetkých úrovniach vysvetlila, ako by sa mala využívať táto

výrazná komplementárnosť; vyzýva podpredsedníčku/vysokú predstaviteľku Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, aby zabezpečila, že ESVČ bude účinne koordinovať rôzne iniciatívy a nástroje, ktoré EÚ zaviedla v širšom čiernomorskom regióne;

19. víta vypracovanie stratégie EÚ pre podunajskú oblasť, ktoré sa má ukončiť do konca tohto roka, a žiada jej schválenie a začatie jej realizácie v prvej časti roku 2011; zdôrazňuje potrebu rozšírenia stratégie EÚ pre podunajskú oblasť smerom k čiernomorskému regiónu; poukazuje na to, že trvalo udržateľný rozvoj podunajskej oblasti ešte viac prehĺbi geostrategický význam čiernomorského regiónu; uznávajúc rôznorodú povahu týchto regiónov a odlišné geografické zameranie oboch stratégií sa teda domnieva, že by sa mali dopĺňať a vzájomne posilňovať;
20. zdôrazňuje, že hlavným cieľom stratégie EÚ pre oblasť Čierneho mora, o splnenie ktorého sa usiluje EÚ a členské štáty, by malo byť vytvorenie oblasti mieru, demokracie, prosperity a stability založenej na dodržiavaní ľudských práv a základných slobôd a zaisťujúcej energetickú bezpečnosť v EÚ; domnieva sa, že dobrá správa vecí verejných, právny štát, podpora dodržiavania ľudských práv, riadenie migrácie, energetika, doprava, životné prostredie a hospodársky a sociálny rozvoj by mali byť prioritnými oblasťami;

Bezpečnosť a dobrá správa vecí verejných

21. pripomína, že čiernomorský región potrebuje aktívne politiky a dlhodobé riešenia, aby dokázal čeliť značným regionálnym a nadnárodným problémom, s ktorými sa stretáva, ako sú dlhotrvajúce konflikty, vysídlené obyvateľstvo, dvojstranné spory, uzavreté hranice a strategické súperenie vedúce k militarizácii a šíreniu zbraní, slabé inštitúcie a nedostatočná správa vecí verejných, oslabovanie demokratického poriadku, cezhraničný zločin a nezákonné obchodovanie, riadenie hraníc a pohybu ľudí, ako aj nedostatočná ochrana námornej dopravy a námorná bezpečnosť;
22. zdôrazňuje, že je nesmierne dôležité nadviazať, podporovať a rozvíjať dobré susedské vzťahy medzi krajinami čiernomorskej oblasti ako predpoklad úspešnej spolupráce, a považuje za neprijateľné, že región stále čelí problému uzavretých hraníc medzi susedmi;
23. vyjadruje presvedčenie, že EÚ môže a mala by zohrávať aktívnejšiu úlohu pri utváraní bezpečnostného prostredia v oblasti Čierneho mora; žiada väčšie angažovanie EÚ v regionálnom strategickom dialógu a spoluprácu EÚ s jej strategickými partnermi v otázkach bezpečnosti, ako aj v oblasti predchádzania konfliktom a ich riešenia, a to v súlade s medzinárodným právom; zdôrazňuje, že úplný rozvoj stratégie pre oblasť Čierneho mora súvisí aj s konkrétnym pokrokom v rámci mierového riešenia nevyriešených konfliktov; vyzýva preto EÚ, aby sa priamejšie zapojila do rokovaní a mierových procesov, aby v nich prevzala vedúcu úlohu a aby posilnila opatrenia na budovanie dôvery a programy pomoci s cieľom položiť základy trvalého celkového urovnania a zmierniť následky konfliktov pre miestne obyvateľstvo; chváli činnosť pomocnej pohraničnej misie EÚ (EUBAM) a pozorovateľskej misie Európskej únie (EUMM);

24. vyzýva podpredsedníčku/vysokú predstaviteľku Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, aby zvýšila úsilie s cieľom povzbudiť Rusko, aby splnilo šesťbodový Sarkozyho plán na stabilizáciu a vyriešenie konfliktu v Gruzínsku;
25. upozorňuje na potrebu posilniť monitorovacie systémy a vyzýva EÚ, aby vybudovala systém včasného varovania ako nástroj prevencie konfliktov a budovania dôvery v čiernomorskom regióne s cieľom predchádzať destabilizácii a stupňovaniu konfliktov; žiada, aby sa úsilie zameralo namiesto všeobecných vyjadrení znepokojenia na konkrétne prípady; žiada o zváženie opatrení na budovanie dôvery, ako je napríklad zverejnenie predaja zbraní a aktivít vojenského námorníctva; vyjadruje osobitné znepokojenie nad predĺžením dohody týkajúcej sa prístavov pre ruskú čiernomorskú flotilu na Kryme a jej možnými dôsledkami, pokiaľ ide o stabilitu v regióne;
26. vyzýva EÚ, aby podnikla kroky na vytvorenie regionálneho právneho rámca a mechanizmov s cieľom riešiť otázku šírenia zbraní v čiernomorskom regióne;
27. žiada, aby sa cezhraničný zločin a nezákonné obchodovanie, najmä s drogami a ľuďmi, ako aj nelegálna migrácia riešili v rámci stratégie pre oblasť Čierneho mora, a žiada takisto, aby sa ďalej posilňovala spolupráca pri riadení hraníc a pohybu ľudí;
28. zdôrazňuje potrebu lepšieho riadenia migrácie v čiernomorskom regióne a z tohto regiónu prostredníctvom posilnenia politickej, hospodárskej a sociálnej integrácie prisťahovalcov na základe zásad globálneho prístupu EÚ k migrácii;
29. berie na vedomie si rastúci počet nehôd na mori v ostatných rokoch, pri ktorých umierajú ľudia a sú spôsobené škody na životnom prostredí, ako aj neschopnosť pobrežných štátov uskutočniť koordinované a úspešné záchranné operácie; v tejto súvislosti vyzýva EÚ, aby využila integrovanú námornú politiku na koordináciu pátracích a záchranných činností a činností na prevenciu nehôd v čiernomorskom regióne; žiada vytvorenie stratégie dohľadu pre oblasť Čierneho mora;
30. vyjadruje presvedčenie, že bezpečnostná stratégia pre oblasť Čierneho mora by mala zahŕňať aj ciele týkajúce sa zlepšenia správy vecí verejných, demokratického poriadku, dodržiavania ľudských práv a schopností štátov; vyzýva Komisiu a ESVČ, aby zaviedli iniciatívy v oblasti budovania inštitúcií a demokratickej správy vecí verejných, ktoré sú nevyhnutne potrebné pre úspešný rozvoj akéhokoľvek štátu; zdôrazňuje, že cieľ zlepšenia správy vecí verejných, právneho štátu a štátnych štruktúr v bývalých sovietskych štátoch tohto regiónu sám osebe predstavuje bezpečnostnú stratégiu, keďže úplné alebo čiastočné zlyhanie štátu či politická stagnácia vytvárajú podmienky pre vonkajšie zásahy a nadnárodné hrozby;
31. zdôrazňuje, že stratégia EÚ pre oblasť Čierneho mora musí prisudzovať kľúčový význam obrane ľudských práv a prehĺbeniu demokracie v celom regióne, čo by malo zahŕňať podporu úspešnej spolupráce medzi mimovládnyimi organizáciami a obrancami ľudských práv pôsobiacimi v regióne;
32. poznamenáva, že väčšia úcta k ľudským právam a demokracii vo svete patrí k prioritám EÚ; poukazuje na to, že ľudské práva sa každodenne porušujú v okupovanom Južnom Osetsku a Abcházsku; vyzýva preto EÚ, a najmä ESVČ, aby aktívne reagovali na

akékoľvek porušovanie ľudských práv v čiernomorskom regióne;

33. zdôrazňuje významnú úlohu, ktorú zohráva v regióne Organizácia pre bezpečnosť a spoluprácu (OBSE), a domnieva sa, že je veľmi dôležité, aby EÚ spolupracovala s OBSE v oblasti budovania inštitúcií, právneho štátu, pozorovania volieb, slobody médií, demokracie a ľudských práv;

Energetika, doprava a životné prostredie

34. na jednej strane považuje región Čierneho mora za strategicky významný pre energetickú bezpečnosť EÚ a diverzifikáciu dodávok energie EÚ a v tejto súvislosti pripomína naliehavý význam súdržnej stratégie pre čiernomorský región; na druhej strane sa domnieva, že spolupráca v oblasti energetiky, dopravy a životného prostredia je pre harmonický a trvalo udržateľný rozvoj tohto regiónu kľúčová; víta začatie fungovania partnerstva v oblasti životného prostredia a nedočkavo očakáva spustenie dvoch ďalších partnerstiev v oblasti dopravy a energetiky; žiada ich rýchlu a účinnú implementáciu; zastáva názor, že vytvorenie spoločného právneho rámca na regionálnej úrovni by bolo veľkým prínosom, pokiaľ ide o účinnejšiu spoluprácu a synergie v týchto oblastiach; vyjadruje presvedčenie, že vytvorenie a podporovanie profesionálnych a inštitucionálnych sietí by mohlo posilniť schopnosť kooperatívneho a účinného rozhodovania;
35. zdôrazňuje, že je potrebné posilniť multilaterálnu energetickú spoluprácu v čiernomorskom regióne, ktorej hlavné zásady stanovujú WTO a Zmluva o energetickej charte; podporuje úplnú integráciu trhov a predpisov na základe právnych predpisov EÚ v oblasti energetiky a životného prostredia a nabáda krajiny ležiace v širšom čiernomorskom regióne, aby sa pripojili k Zmluve o Energetickom spoločenstve, a EÚ, EIB a EBRD, aby poskytli pomoc pri modernizácii energetickej infraštruktúry v čiernomorskom regióne;
36. zdôrazňuje, že je dôležité, aby členské štáty zaujali k čiernomorskému regiónu spoločný postoj v záujme dosiahnutia dlhodobého cieľa EÚ, ktorým je bezpečnosť dodávok energie a stabilita v jej susedstve;
37. pripomína, že v záujme podpory transparentného a konkurenčného trhu s plynom založeného na rešpektovaní pravidiel je potrebné, aby Komisia dôraznejšie podporila opatrenia na diverzifikáciu dodávok plynu a vytvorenie spoločného právneho rámca; zároveň vyzýva EÚ, aby aktívne rozvíjala spoluprácu so štátmi čiernomorského regiónu a ponúkla im lepšie príležitosti podporovať energetické projekty, ktoré sú v záujme EÚ; v tejto súvislosti víta prístupenie Moldavskej republiky a Ukrajiny do energetického spoločenstva;
38. zdôrazňuje, že je naliehavé zriadiť Parlamentné zhromaždenie Euronest, ktoré prispeje k plneniu cieľov Východného partnerstva, a tým bude mať pozitívny vplyv na otázky spojené s energetickou bezpečnosťou;
39. pripomína cieľ EÚ diverzifikovať dodávateľské trasy a zdroje, ako aj pripraviť návrh spoločnej energetickej politiky EÚ; opätovne zdôrazňuje význam projektov južného koridoru, najmä zásadný význam strategického prioritného projektu EÚ – projektu

Nabucco – a jeho urýchlenej realizácie pre energetickú bezpečnosť Európy; berie na vedomie projekt South Stream; ďalej zdôrazňuje význam prepravy skvapalneného zemného plynu (LNG) do Európy na základe projektu výboru AGRI, ako aj význam rozvoja terminálov LNG v čiernomorských prístavoch a celoeurópskeho ropovodu Konstanca – Terst;

40. naliehavo žiada Komisiu, aby do konca roku 2011 uzavrela dohody s potenciálnymi dodávateľskými krajinami pre plynovod Nabucco;
41. domnieva sa, že balík v oblasti energetickej infraštruktúry, ktorý má Komisia v krátkom čase predložiť, musí klásť silný dôraz na navrhované energetické projekty v oblasti Čierneho mora; upozorňuje na skutočnosť, že tranzitné trasy, ktoré vedú územím štátov tejto oblasti, môžu výrazne zlepšiť bezpečnosť dodávok energie do EÚ;
42. zdôrazňuje potenciál obnoviteľných zdrojov energie v oblasti Čierneho mora, ktorý by mohol významne prispieť k bezpečnej energetickej budúcnosti na celosvetovej úrovni a k udržateľnému hospodárskemu rastu, a vyzýva Komisiu a pobrežné krajiny Čierneho mora, aby tento potenciál sprístupnili;
43. vyzýva, aby súčasťou partnerstva EÚ – oblasť Čierneho mora bol aj prenos poznatkov a technológií v oblasti energií z obnoviteľných zdrojov, energetickej efektívnosti, ako aj technická podpora navrhovania sietí, a poukazuje na to, že úspory energie sú kľúčom k zvýšeniu bezpečnosti dodávok; podporuje výskum alternatívnych zdrojov energie, najmä energie z obnoviteľných zdrojov, energetickej efektívnosti a úspor energie, ktoré sú nevyhnutným predpokladom riešenia problémov zmeny klímy a prínosom k celosvetovému úsiliu zameranému na zníženie emisií skleníkových plynov;
44. podporuje ďalší rozvoj iniciatív v rámci programov TRACECA a INOGATE; vyzýva EÚ, aby ďalej zintenzívnila svoju podporu projektom v oblasti infraštruktúry v tomto regióne, a to priamo, ako aj prostredníctvom koordinácie ostatných prispievateľov a investorov;
45. domnieva sa, že na účely medzinárodného obchodu a prepravy uhl'ovodíkov v tomto regióne je nevyhnutne potrebný rozvoj prístavov EÚ na pobreží Čierneho mora a námorných prístavov EÚ na Dunaji vrátane ropných a plynových terminálov a infraštruktúry intermodálnej dopravy; považuje za nevyhnutné zmodernizovať infraštruktúru v oblasti Čierneho mora a vytvoriť prepojenia s európskymi dopravnými koridorami; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby urýchlili dokončenie prioritných projektov týkajúcich sa transeurópskej dopravy pozdĺž osí 7, 18, 21 a 22, ako sa stanovuje v prílohe II k rozhodnutiu Európskeho parlamentu a Rady 884/2004/ES z 29. apríla 2004, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 1692/96/ES o základných usmerneniach Spoločenstva pre rozvoj transeurópskej dopravnej siete, a ich postupné prispôsobenie koridoru TRACECA, centrálnej osi, juhovýchodnej osi a medzinárodným morským prepravným trasám, ktoré sú vymedzené v oznámení Komisie Rade a Európskemu parlamentu nazvanom Rozšírenie hlavných transeurópskych dopravných osí do susedných krajín – usmernenia o doprave v Európe a susedných regiónoch (KOM(2007)0032), ako aj celoeurópskych dopravných koridorov 8 a 9;
46. vyzýva pobrežné štáty Čierneho mora, aby uzavreli memorandum o porozumení

týkajúce sa rozvoja námorných koridorov v Čiernom mori, a žiada Komisiu, aby vytvorila rozpočtový riadok TEN-T pre financovanie podobných morských koridorov v Čiernom mori, ako sú morské koridory, ktoré už existujú v Baltskom, Severnom a Stredozemnom mori;

47. víta opatrenia zamerané na rozšírenie Spoločného európskeho leteckého priestoru o krajiny v oblasti Čierneho mora; vyzýva Komisiu, aby viedla dialóg s Moldavskou republikou o liberalizácii jej odvetvia leteckej dopravy a aby urýchlene začala rokovania o prístupení Moldavskej republiky k Spoločnému európskemu leteckému priestoru;
48. zdôrazňuje význam Čierneho mora ako prírodného zdroja a vyjadruje veľké znepokojenie nad stavom životného prostredia v tomto regióne; vyzdvihuje potrebu nájsť rovnováhu medzi hospodárskym rozvojom a ochranou životného prostredia, ako aj potrebu spoločného prístupu k tejto výzve, a preto zdôrazňuje, že je nevyhnutné v plnej miere implementovať dohovor o ochrane Čierneho mora pred znečistením;
49. vyzýva Komisiu, aby sa pri financovaní projektov týkajúcich sa infraštruktúry, ktoré by mali vychádzať z pozitívneho environmentálneho posúdenia, prioritne zaoberala požiadavkami na energetickú efektívnosť a ochranu životného prostredia a klímy; pripomína výzvy vyplývajúce z vplyvov zmeny klímy na čiernomorský región, a preto nalieha na vyššiu mieru spolupráce medzi krajinami na pobreží Čierneho mora, najmä v oblasti predchádzania núdzovým situáciám;
50. vyzýva EÚ, aby zahrnula región Čierneho mora do integrovanej námornej politiky, najmä do spoločnej rybárskej politiky (SRP) za rovnakých podmienok ako ostatné európske úmoria; EÚ by mala vyvinúť maximálne potrebné diplomatické úsilie, aby presvedčila čiernomorské štáty mimo EÚ, aby čo najdôslednejšie dodržiavali zásady SRP; zdôrazňuje význam vytvorenia samostatného orgánu riadenia spoločných zásob pre Čierne more a uplatnenia mechanizmu viacročných plánov riadenia;

Hospodársky, sociálny a ľudský rozvoj

51. vyjadruje presvedčenie, že by sa mal podporovať hospodársky, sociálny a ľudský rozvoj v tomto regióne ako celku; kladie mimoriadny dôraz na dodržiavanie ľudských práv a základných slobôd v tomto regióne; poukazuje na skutočnosť, že región má mimoriadne prírodné zdroje, ktoré môžu podporiť rýchly hospodársky rast; zdôrazňuje, že správne riadenie týchto prírodných zdrojov je nesmierne dôležité na podporu takéhoto rozvoja;
52. zdôrazňuje, že ďalšia liberalizácia obchodu a zintenzívnenie vnútroregionálneho obchodu má rozhodujúci význam pre hospodársky rozvoj regiónu; zdôrazňuje význam, aký má pre miestnych obyvateľov a pre obchodných partnerov v tomto regióne vytvorenie oblasti hospodárskych príležitostí a prosperity v čiernomorskom regióne; zdôrazňuje potrebu bojovať proti podvodom a korupcii s cieľom zvýšiť príťažlivosť regiónu pre investorov; zdôrazňuje význam spolupráce v oblasti cestovného ruchu a rozvoja prístavov a pobrežia; podporuje integrovanú námornú politiku EÚ, ktorej cieľom je sociálno-ekonomický rozvoj prímorských regiónov, ale vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že jej čiernomorská dimenzia je len slabo rozvinutá; víta dosiahnuté

výsledky týkajúce sa spolupráce v oblasti vzdelávania, výskumu a technológií; znova schvaľuje cieľ týkajúci sa podpory sociálneho rozvoja a silnej občianskej spoločnosti; zdôrazňuje, že EÚ by mala ďalej pokračovať v dialógu s krajinami tohto regiónu o zjednodušení vízového režimu;

53. je presvedčený, že EÚ by mala zohrávať významnejšiu úlohu v čiernomorskom regióne a ponúknuť krajinám v regióne širšiu perspektívu väčšej integrácie do EÚ; zdôrazňuje, že treba pozorne zvážiť, dôkladne preskúmať a podporiť príležitosti na liberalizáciu obchodu a vytvorenie zóny voľného obchodu v súlade so zásadami WTO;
54. upriamuje pozornosť na dlhodobé strategické partnerstvo EÚ a Ruska a ich spoločné záujmy, pokiaľ ide o rozširovanie dvojstranného obchodu a objemu investícií a uľahčovanie a liberalizáciu obchodu v rámci celosvetového hospodárstva, ako aj posilňovanie a rozvoj hospodárskej súťaže, a to aj v regióne Čierneho mora;
55. uznáva, že celosvetová finančná kríza vážne zasiahla región Čierneho mora, čím spôsobila prudké prerušenie obdobia rastu s priemerom 6 % ročne, ako aj prísunu zahraničného kapitálu potrebného na ďalší hospodársky rozvoj štátov v oblasti Čierneho mora, a vystavila finančný systém tohto regiónu extrémnemu tlaku; zdôrazňuje, že tento problém sa musí riešiť posilnením finančných a bankových predpisov, zlepšením fiškálnej dôveryhodnosti a transparentnosti, bojom proti daňovým podvodom, daňovým únikom a korupcii, zintenzívnením regionálnej spolupráce a zlepšením koordinácie medzi regionálnymi organizáciami, akou je BSEC;
56. v rámci stratégie nabáda na vypracovanie uceleného prístupu a využívanie osvedčených zásad politiky súdržnosti a susedskej politiky EÚ, čo môže pomôcť pri dosahovaní efektívnych výsledkov a súčasne uľahčiť proces budovania kapacít v regiónoch, ktoré zaostávajú; vyjadruje najmä presvedčenie, že by sa mala rozšíriť cezhraničná spolupráca medzi regiónmi, aby sa spoločné problémy riešili koordinovane; poukazuje na to, že Európske zoskupenie územnej spolupráce (EZÚS) ponúka vhodný rámec spolupráce na zaistenie štruktúrovanej a viacúrovňovej verejnej správy; vyzýva Komisiu, aby preskúmala možnosti lepšej koordinácie rôznych európskych nástrojov, ktoré umožňujú cezhraničnú spoluprácu na vonkajších hraniciach Únie;
57. poukazuje na to, že výmena osvedčených postupov medzi regiónmi je mimoriadne dôležitá pre všetky oblasti spolupráce, keďže regióny, ktoré majú dlhodobé skúsenosti s prípravou a realizáciou projektov, by mohli pomôcť iným regiónom zlepšiť ich výkonnosť;
58. považuje za zásadne dôležité, aby sa zlepšila administratívna kapacita všetkých miestnych a regionálnych zúčastnených strán v oblasti Čierneho mora, a to s cieľom zaistiť efektívne uplatňovanie a dobrú finančnú správu projektov EÚ, lepšiu transparentnosť a zodpovednosť a vyvážený územný rozvoj v celej oblasti;
59. zdôrazňuje význam zjednodušenia vízového režimu a mobility osôb v regióne a naliehavo vyzýva Komisiu, aby zvážila zavedenie preferenčných vízových režimov pre podnikateľov, akademických pracovníkov, mladých ľudí, úradníkov miestnej samosprávy a ďalších skupín s cieľom posilniť kontakty v celom regióne, najmä pokiaľ ide o budovanie dôvery; povzbudzuje prípravu spoločných projektov pod záštitou EÚ

týkajúcich sa podpory kultúrneho dedičstva a cestovného ruchu v regióne;

60. je presvedčený o potrebe trvalej podpory programov podporujúcich dialóg medzi kultúrami a vierovyznaniami s cieľom povzbudiť spoluprácu v regióne, o zásadnej potrebe spoločných iniciatív v oblasti vzdelávania a médií s cieľom vytvoriť a ustáliť zmysluplné spojenia medzi ľuďmi a mienkotvornými činiteľmi tohto regiónu, ako aj o tom, že iniciatívy, ako je napríklad sieť čiernomorských univerzít, poskytujú dobrý príklad toho, ako môžu akademické vzťahy vyvolať pozitívne synergie v regióne; žiada posilnenie akademických a študentských sietí, elektronickej infraštruktúry a spoločných výskumných projektov; víta iniciatívu na zriadenie a podporu Čiernomorskej vysokej školy s cieľom podporiť vytváranie regionálnej elity, ktorá by vnímala spoluprácu ako prirodzený spôsob riešenia spoločných problémov;
61. uznáva výsledky projektu prepojenia oblasti Čierneho mora (Black Sea Interconnection), ktorého cieľom je vytvoriť regionálnu sieť pre výskum a vzdelávanie v širšej čiernomorskej oblasti a napojiť ju na sieť GEANT, a vyzýva Komisiu, aby naďalej podporovala výskumné projekty v oblasti Čierneho mora, ako sú HP-SEE, SEE-GRID, SCENE, CAREN a BSRN;

*

* *

62. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedníčke/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a vládam a parlamentom členských štátov a všetkých krajín v oblasti Čierneho mora.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

I. Úvod

Strategický význam čiernomorského regiónu pre EÚ bol uznaný v roku 2007. V kontexte vstupu Rumunska a Bulharska do EÚ sa Čierne more sčasti stalo vnútorným morom EÚ. Keďže vývoj v tomto regióne, strategicky situovanom na križovatke Európy, Blízkeho východu a strednej Ázie, začal mať priamy dosah na vnútorné záležitosti EÚ, EÚ uznala potrebu uvažovať o svojom výraznejšom angažovaní v tejto oblasti.

Vyústilo to do zavedenia novej koncepcie politiky EÚ vo vzťahu k tomuto regiónu s názvom Čiernomorská synergia. Synergiu navrhla Európska komisia v apríli 2007. Predstavuje súčasný prístup politiky EÚ k čiernomorskému regiónu a oficiálne ju na vysokej úrovni spoločne zaviedli aktéri z EÚ a čiernomorskej oblasti na ministerskej konferencii krajín EÚ a širšej čiernomorskej oblasti, ktorá sa konala v Kyjeve vo februári 2008.

Podľa vymedzenia Európskej komisie zahŕňa oblasť Čierneho mora desať krajín: tri členské štáty EÚ (Bulharsko, Grécko a Rumunsko), jednu kandidátsku krajinu (Turecko), päť východoeurópskych susedných krajín (Arménsko, Azerbajdžan, Gruzínsko, Moldavskú republiku a Ukrajinu) a Rusko ako strategického partnera.

Cieľom Čiernomorskej synergie je rozvíjať regionálnu spoluprácu medzi EÚ a týmto regiónom, ako aj v rámci neho. Je koncipovaná ako flexibilný nástroj, ktorý dopĺňa už existujúce dvojstranné vzťahy EÚ s krajinami tohto regiónu. Zameriava sa na podporu spolupráce a synergií medzi krajinami tohto regiónu s cieľom premeniť oblasť Čierneho mora na priestor stability, bezpečnosti, demokracie a prosperity. V rámci tejto synergie sa navrhuje 13 oblastí spolupráce, ktoré by predpokladali väčšiu angažovanosť EÚ v regióne. Medzi základné charakteristiky iniciatívy patria zásady inkluzívnosti a regionálnej zodpovednosti.

Európsky parlament vyjadril svoj postoj a podporu vytvoreniu a zavedeniu Čiernomorskej synergie v správe z januára 2008. Zároveň požadoval vypracovanie podrobného akčného plánu s konkrétnymi cieľmi a kritériami a vytvorenie mechanizmu monitorovania a nadväzných opatrení.

Posledný dokument, ktorý EÚ k Čiernomorskej synergii vydala, pochádza z júna 2008 a zaoberá sa hodnotením prvého roku implementácie Čiernomorskej synergie. Po predstavení výsledkov v rôznych oblastiach navrhuje EK, aby sa Čiernomorská synergia ďalej rozvíjala prostredníctvom vytvorenia merateľných cieľov, odvetvového partnerstva na uľahčenie spoločných projektov, čiernomorského fóra občianskej spoločnosti, posilnenia akademických a študentských sietí a zriadenia inštitútu pre európske štúdie v čiernomorskej oblasti.

II. Dôvody vypracovania správy o stratégii EÚ pre oblasť Čierneho mora

Existujú tri hlavné argumenty pre vypracovanie novej správy Európskeho parlamentu o čiernomorskom regióne.

Predovšetkým je – tri roky po vytvorení Čiernomorskej synergie – potrebné vykonať

aktualizované hodnotenie opatrení EÚ v oblasti Čierneho mora. Analýza súčasnej situácie poukazuje najmä na to, že chýba jasný, ucelený a aktuálny obraz o výsledkoch implementácie Čiernomorskej synergie. Je to čiastočne spôsobené skutočnosťou, že neexistuje mechanizmus pravidelného informovania a po roku 2008 nebola predložená žiadna správa. Následkom toho je EÚ kritizovaná za nejednotný prístup, pokiaľ ide o jej prítomnosť v čiernomorskom regióne, ktorá je spojená iba s obmedzenými opatreniami vykonávanými v špecifických oblastiach regionálnej spolupráce. Napriek odporúčaniam uvedeným v uznesení Európskeho parlamentu z roku 2008 nebol doteraz pre Čiernomorskú synergiu vytvorený žiadny akčný plán ani žiadne mechanizmy monitorovania, hodnotenia a nadväzných opatrení.

Nejednotný postup sa prejavuje aj vo finančnej oblasti. Čiernomorská synergia je v súčasnosti financovaná z rôznych finančných nástrojov EÚ (ENPI, IPA, EFRR), čo je spojené s nedostatočnou viditeľnosťou dostupných zdrojov a s ťažkosťami pri riadení v dôsledku potreby koordinovať rôzne finančné rámce. Výsledkom je nedostatočná informovanosť o spôsoboch, akými je možné získať prístup k prostriedkom EÚ určeným na regionálnu spoluprácu v čiernomorskej oblasti. Na jar tohto roku to zašlo dokonca tak ďaleko, že EK rozhodla prerozdeliť 1,5 milióna eur z pilotného projektu týkajúceho sa životného prostredia a rozvoja čiernomorského regiónu (z celkovej sumy 2 milióny eur – t. j. 75 %) v rozpočte EÚ na rok 2010 a prideliť ich inému pilotnému projektu EÚ týkajúcemu sa sektora banánov v krajinách AKT.

Ďalší dôvod vyplýva z analýzy konkrétnych výsledkov Čiernomorskej synergie, ktoré sú zrejme obmedzené. Možno pripustiť, že hlavným prínosom Čiernomorskej synergie bolo povýšenie postavenia čiernomorského regiónu na strategicky významnú oblasť pre EÚ a uznanie potreby väčšej angažovanosti EÚ v tejto oblasti. V období 2007 – 2008 to zabezpečilo aj pozornosť na vysokých miestach na úrovni EÚ, ako aj politický impulz na zavedenie a realizáciu tejto iniciatívy EÚ v čiernomorskej oblasti.

Odvetvové preskúmanie výsledkov vedie k záveru, že sa dosiahol pokrok v aproximácii noriem a v oblastiach skôr technického charakteru, ako je životné prostredie, výskum a vzdelávanie. Najhmataateľnejším výsledkom je pravdepodobne začatie partnerstva v oblasti životného prostredia v marci 2010.

Oveľa menej sa však dosiahlo v oblasti implementácie, pričom v oblastiach ako stabilita, demokracia a dobrá správa vecí verejných sa dosiahol slabší pokrok zrejme v súvislosti s oslabovaním demokratického poriadku v niektorých štátoch čiernomorskej oblasti a s vojnou medzi Ruskom a Gruzínskom v roku 2008. Mohli by sme dospieť až k záveru, že problémy v týchto oblastiach nielenže pretrvávajú, ale sa dokonca ešte vyostřili. Bolo však vytvorené čiernomorské fórum občianskej spoločnosti, ktoré sa zjavne koná každý rok, a EÚ počas svojho sprostredkovateľského pôsobenia vo vojne medzi Ruskom a Gruzínskom preukázala schopnosť zohrávať účinnú úlohu pri riadení konfliktov.

Vo všeobecnosti vedie tento obraz nejednotnosti, chýbajúceho monitorovania a obmedzených výsledkov k záveru, že Čiernomorská synergia je v súčasnosti nevýrazná. Tento aspekt zdôraznila aj skutočnosť, že po roku 2008 sa nekonalo žiadne ministerské stretnutie, ktoré by bolo venované tejto politike EÚ.

Spravodajca sa tak dostáva k tretiemu dôvodu, ktorý sa týka požiadavky na strategickú víziu, integrovaný prístup a viditeľnosť budúcich opatrení EÚ v oblasti Čierneho mora. Spravodajca

sa domnieva, že návrh na zavedenie stratégie EÚ pre oblasť Čierneho mora je najlepším prostriedkom, ako riešiť vyššie uvedené otázky. Tento postoj zohľadňuje aj súčasný kontext vytvárania stratégií EÚ pre makroregióny, ako je stratégia pre podunajský región a stratégia pre región Baltského mora.

III. Hlavné odporúčania

Stratégia EÚ pre oblasť Čierneho mora by sa mala zakladať na prínosoch Čiernomorskej synergie a zároveň zaviesť silnejší politický rámec a posilniť zapojenie EÚ v čiernomorskom regióne.

Pokiaľ ide o politický rámec, musí táto stratégia zabezpečovať integrovaný prístup EÚ k čiernomorskému regiónu. Musí tiež stanoviť vypracovanie akčného plánu s jasnými cieľmi, prioritnými akciami, kritériami a hlavnými iniciatívami. S cieľom dosiahnuť účinnú implementáciu je potrebné vytvoriť mechanizmy pravidelného podávania správ, monitorovania, hodnotenia a nadväzných opatrení.

Spravodajca sa domnieva, že pre úspech stratégie je potrebné, aby sa zameriavala pozornosť aj na zabezpečenie primeraných finančných a ľudských zdrojov. Zo súčasnej analýzy situácie jasne vyplýva, že je potrebné mať k dispozícii tak osobitne vyhradené, ako aj združené finančné prostriedky. Spravodajca preto navrhuje vytvoriť pre čiernomorskú stratégiu osobitný rozpočtový riadok v rozpočte EÚ. V oblasti ľudských zdrojov musí budúca ESVČ zabezpečiť dostatočný počet zamestnancov pre účinný rozvoj a riadenie tejto stratégie.

V záujme zabezpečenia strategického vedenia a koordinácie na vysokej úrovni je zjavne potrebné uskutočňovať aj pravidelné ministerské stretnutia medzi EÚ a krajinami čiernomorského regiónu. Na takýchto stretnutiach sa musia zúčastňovať všetci aktéri v regióne a stretnutia by sa podľa možnosti mali riadiť vzorom kyjevskej ministerskej konferencie z februára 2008. Spravodajca sa domnieva, že Turecko a Rusko sú rozhodujúcimi partnermi v rámci tejto iniciatívy, zatiaľ čo Bulharsko, Rumunsko a Grécko by mali prevziať vedúcu úlohu vzhľadom na ich dvojité postavenie členských štátov EÚ a krajín ležiacich na pobreží Čierneho mora.

Dialóg a praktické uplatňovanie stratégie EÚ pre oblasť Čierneho mora treba rozvíjať na všetkých úrovniach regionálnej spolupráce. Parlamentný rozmer a spolupráca na miestnej úrovni (medzi miestnymi orgánmi, občianskou spoločnosťou a podnikmi) sú v tejto súvislosti dôležité.

Spravodajca sa domnieva, že medzi hlavné ciele stratégie pre oblasť Čierneho mora patrí vybudovanie priestoru mieru, stability a prosperity v čiernomorskom regióne a zaistenie energetickej bezpečnosti EÚ. Z tohto dôvodu by sa bezpečnosť, dobrá správa vecí verejných, energetika, doprava, životné prostredie a sociálno-ekonomický a ľudský rozvoj mali považovať za prioritné oblasti.

V súvislosti s bezpečnosťou čelí región Čierneho mora aj naďalej mnohým nadnárodným problémom, ktoré nemožno ignorovať a ktoré treba riešiť na regionálnej úrovni. Medzi najzávažnejšie otázky patria dlhotrvajúce konflikty, dvojstranné spory, uzavreté hranice,

tendencie vedúce k militarizácii a šíreniu zbraní, námorný dohľad, nezákonné obchodovanie a cezhraničný zločin. Tieto problémy sa budú lepšie riešiť energickým a priamym zapojením EÚ.

Bezpečnostný rozmer oblasti Čierneho mora musí v každom prípade zahŕňať aj rozhodné opatrenia zamerané na posilnenie demokratického poriadku, dobrej správy vecí verejných a budovanie kapacít štátov.

Pokiaľ ide o oblasť energetiky, dopravy a životného prostredia, musí byť prioritou podpora projektov v oblasti infraštruktúry a vytváranie a spoločných pravidiel a rámcov. Spravodajca víta začatie fungovania partnerstva v oblasti životného prostredia v marci 2010 a projekty na vytvorenie ďalších dvoch partnerstiev v oblasti dopravy a energetiky v čiernomorskom regióne. Zdôrazňuje však, že je potrebné tieto partnerstvá rýchlo a účinne implementovať.

Spravodajca pripisuje mimoriadny význam spolupráci v oblasti energetiky v čiernomorskom regióne. Domnieva sa, že by sa do budúcej stratégie mal zahrnúť cieľ diverzifikácie dodávateľských trás a zdrojov. Zdôrazňuje význam plynovodu Nabucco, domnieva sa však, že preprava skvapalneného plynu predstavuje významnú možnosť pre budúci vývoj v odvetví energetiky, najmä v súvislosti s hospodárskou krízou a napätou situáciou v oblasti finančných zdrojov. Zdôrazňuje preto vo svojej správe osobitný význam projektu výboru AGRI a rozvoja terminálov LNG v čiernomorských prístavoch. V neposlednom rade je nevyhnutné ďalšie posilnenie rámca spoločných noriem a transparentných pravidiel týkajúcich sa energetiky v oblasti Čierneho mora na základe energetickeho spoločenstva a energetickej charty.

Hospodársky, sociálny a ľudský rozvoj v oblasti Čierneho mora je významným predpokladom premeny tejto oblasti na stabilný a prosperujúci priestor. Hoci bola oblasť Čierneho mora silne postihnutá hospodárskou krízou, má veľký potenciál z hľadiska hospodárskeho rastu a obchodu. Spravodajca sa domnieva, že by sa stratégia mala zameriavať na liberalizáciu obchodu a posilnenie vnútroregionálneho obchodu, správnu diverzifikáciu ekonomík a riešenie hospodárskych rozdielov medzi regiónmi. Pokiaľ ide o sociálnu oblasť, spravodajca uznáva výsledky dosiahnuté pri spolupráci v oblasti vzdelávania a výskumu v regióne Čierneho mora, domnieva sa však, že treba pokračovať v úsilí, najmä v oblasti celoživotného učenia a prispôbovania vzdelania požiadavkám trhu práce, ako aj rozširovania medzinárodných výmen a rozvoja ďalších sietí v rámci občianskej spoločnosti.

Spravodajca sa tiež domnieva, že integrovaná námorná politika EÚ by mohla mať veľký prínos pre integrovaný rozvoj oblasti Čierneho mora, a preto trvá na tom, aby sa v rámci integrovanej námornej politiky EÚ riadne rozvíjala čiernomorská dimenzia.

10.11.2010

STANOVISKO VÝBORU PRE MEDZINÁRODNÝ OBCHOD

pre Výbor pre zahraničné veci

o stratégii EÚ pre oblasť Čierneho mora
(2010/2087(INI))

Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko: Metin Kazak

NÁVRHY

Výbor pre medzinárodný obchod vyzýva Výbor pre zahraničné veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. uznáva, že celosvetová finančná kríza vážne zasiahla oblasť Čierneho mora, čím spôsobila prudké prerušenie obdobia rastu s priemerom 6 % ročne, ako aj prísunu zahraničného kapitálu potrebného na ďalší hospodársky rozvoj štátov v oblasti Čierneho mora, a vystavila finančný systém tohto regiónu extrémnemu tlaku; zdôrazňuje, že sa tento problém musí riešiť posilnením finančných a bankových predpisov, zlepšením fiškálnej dôveryhodnosti a transparentnosti, bojom proti daňovým podvodom, daňovým únikom a korupcii, zintenzívnením regionálnej spolupráce a zlepšením koordinácie medzi regionálnymi organizáciami, akou je Organizácia pre hospodársku spoluprácu v oblasti Čierneho mora (BSEC);
2. domnieva sa, že iniciatíva Čiernomorská synergia (BSS), prezentovaná v roku 2007, poskytla regionálnej spolupráci v oblasti Čierneho mora nový impulz, vyjadruje však poľutovanie nad tým, že administratívne a fiškálne zdroje vyčlenené na jej uplatňovanie neboli dostatočné; domnieva sa preto, že budúcej stratégii pre oblasť Čierneho mora treba udeliť vyššiu prioritu, ktorá bude na rovnakej úrovni, na akej je v prípade stratégie EÚ pre región Baltského mora, a že je rovnako potrebné lepšie koordinovať všetku finančnú podporu určenú pre túto oblasť – čím sa zabezpečí zvýšená zodpovednosť, a nasmerovať ju do kľúčových odvetví, ktoré tak získajú stabilný finančný výhľad do budúcnosti;
3. poukazuje na to, že stratégia pre oblasť Čierneho mora by mala vychádzať zo skúseností pobaltských, balkánskych a podunajských regiónov, a predísť tak nedostatkom, ktoré sa v týchto regiónoch vyskytli; domnieva sa, že budúca stratégia pre oblasť Čierneho mora musí dopĺňať európsku susedskú politiku a že podobné regionálne iniciatívy by nemali zatieňovať stratégiu pre oblasť Čierneho mora; odporúča, aby sa všetci partneri v čiernomorskej oblasti zapojili do budúcej stratégie pre oblasť Čierneho mora;

zdôrazňuje naliehavú potrebu vyriešiť dlhotrvajúce konflikty v tomto regióne;

4. zdôrazňuje, že organizácia BSEC sa musí zreformovať, aby mohla efektívne čeliť novým výzvam a domnieva sa, že 20. výročie jej vzniku, ktoré bude v roku 2012, by bolo vhodnou príležitosťou na predloženie návrhov v tejto oblasti vrátane návrhov týkajúcich sa revízie hospodárskej agendy BSEC z roku 2001, organizačnej reformy a zvýšenia prevádzkovej účinnosti, ako aj modernizácie súvisiacich subjektov, akými sú Čiernomorská banka pre obchod a rozvoj a obchodná rada BSEC; domnieva sa, že zdroje z týchto subjektov by sa mohli využiť na zvýšenie rozpočtu BSEC;
5. víta projektovo orientovaný prístup v rámci iniciatívy BSS, najmä partnerstvo v oblasti životného prostredia, a domnieva sa, že plánované partnerstvá v oblasti rozvoja dopravy a energetickej infraštruktúry sú kľúčové pre trvalo udržateľný rozvoj v tomto regióne, ktorý by mal byť nabádaný k lepšej integrácii do nového európskeho vnútorného trhu s energiou; zdôrazňuje význam projektu Nabucco, ako aj ďalších energetických projektov pre obchod v tejto oblasti; nabáda všetky členské krajiny BSEC, aby pristúpili k Zmluve o založení Energetického spoločenstva, ktorou sa stanovuje vykonávanie *acquis* Spoločenstva v odvetviach elektrickej energie a plynárenstva; zdôrazňuje, že projekty ekologického rozvoja a energetickej účinnosti, ktoré môžu podporovať trhové stimuly a dlhodobé investície, by mali byť aj naďalej prioritami a že obnoviteľné zdroje energie majú potenciál významnou mierou prispieť k budúcej celosvetovej energetickej bezpečnosti;
6. zastáva názor, že diaľničný okruh okolo Čierneho mora a námorné diaľnice by značne posilnili obchodné príležitosti a rozvoj v regióne; zdôrazňuje však potrebu dôkladných hodnotení vplyvu na životné prostredie a spolupráce v oblasti námorného dohľadu s cieľom zaistiť bezpečnosť námornej dopravy a ochranu životného prostredia; zdôrazňuje, že investície by mali smerovať do rozvoja a zvyšovania kapacity hlavných čiernomorských prístavov, ako sú prístavy Constanța a Varna;
7. zdôrazňuje, že vyšší počet členských štátov WTO v tomto regióne, kde sú v súčasnosti členmi všetky štáty okrem dvoch, pozitívne prispieva k zavádzaniu predvídateľného a stabilného obchodného režimu, a odporúča príslušným členským krajinám BSEC, aby zintenzívnili svoje úsilie o získanie členstva vo Svetovej obchodnej organizácii (WTO) a aby krajiny v oblasti Čierneho mora aj naďalej prispôbovali vnútroštátne právne predpisy pravidlám WTO a viacstranným obchodným zásadám vrátane *acquis* EÚ v oblasti obchodu; vyzýva ich, aby urýchlili postupné odstraňovanie obchodných bariér s cieľom ďalšej liberalizácie obchodu vrátane zjednodušenia colných postupov a daňových režimov; domnieva sa, že posilnená spolupráca na parlamentnej úrovni by tomuto procesu naďalej prospievala, a to tak bilaterálna spolupráca, ako aj spolupráca s Parlamentným zhromaždením BSEC (PABSEC) a Parlamentnou konferenciou o WTO; v tejto súvislosti sa domnieva, že Európska únia by sa mala stať plnohodnotným členom Organizácie pre hospodársku spoluprácu v oblasti Čierneho mora.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	9.11.2010
Výsledok záverečného hlasovania	+: 20 -: 1 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	William (The Earl of) Dartmouth, Kader Arif, Daniel Caspary, Christofer Fjellner, Joe Higgins, Yannick Jadot, Bernd Lange, David Martin, Emilio Menéndez del Valle, Vital Moreira, Niccolò Rinaldi, Helmut Scholz, Robert Sturdy, Keith Taylor, Jan Zahradil, Pablo Zalba Bidegain
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	George Sabin Cutaş, Béla Glattfelder, Małgorzata Handzlik, Maria Eleni Koppa, Elisabeth Köstinger, Michael Theurer, Jarosław Leszek Wałęsa
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Anna Záborská

11.11.2010

STANOVISKO VÝBORU PRE PRIEMYSEL, VÝSKUM A ENERGETIKU

pre Výbor pre zahraničné veci

o stratégii EÚ pre oblasť Čierneho mora
(2010/2087(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko: Silvia-Adriana Țicău

NÁVRHY

Výbor pre priemysel, výskum a energetiku vyzýva Výbor pre zahraničné veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. uznáva, že oblasť Čierneho mora má geostrategický význam najmä pre energetickú bezpečnosť a diverzifikáciu energetických zdrojov a zásobovacích trás pre dodávky energie do EÚ, pretože sa nachádza v blízkosti Kaspického mora, Blízkeho východu a strednej Ázie a pretože po pristúpení Rumunska a Bulharska by sa EÚ mala stať dôležitým aktérom v tejto oblasti, no uznáva, že je potrebné urobiť viac;
2. vyzýva Komisiu, aby environmentálne hľadisko zapracovala do svojej stratégie pre oblasť Čierneho mora a aby predovšetkým prispela k obnove životného prostredia, ktoré bolo narušené v dôsledku znečistenia riek, ktoré sa vlievajú do Čierneho mora, toxickým odpadom, ako sa to stalo v prípade nedávnej nehody v povodí Dunaja;
3. domnieva sa, že balík v oblasti energetickej infraštruktúry, ktorý má Komisia v krátkom čase predložiť, musí klásť silný dôraz na navrhované energetické projekty v oblasti Čierneho mora; upozorňuje na skutočnosť, že tranzitné trasy, ktoré vedú územím štátov tejto oblasti, môžu výrazne zlepšiť bezpečnosť dodávok energie do EÚ;
4. zdôrazňuje, že je dôležité, aby členské štáty zaujali k oblasti Čierneho mora spoločný postoj v záujme dosiahnutia dlhodobého cieľa EÚ, ktorým je bezpečnosť dodávok energie a stabilita v jej susedstve;
5. zdôrazňuje význam jednoznačného vymedzenia pracovných metód a prostriedkov realizácie stratégie pre oblasť Čierneho mora vrátane procesov, projektov, monitorovacích

systémov a financovania, a to najmä v záujme jasného vymedzenia jej koordinácie s Východným partnerstvom;

6. upriamuje pozornosť na dlhodobé strategické partnerstvo EÚ a Ruska a ich spoločné záujmy, pokiaľ ide o rozširovanie bilaterálneho obchodu a objemu investícií a uľahčovanie a liberalizáciu obchodu v rámci celosvetového hospodárstva, ako aj posilňovanie a rozvoj hospodárskej súťaže, a to aj v oblasti Čierneho mora;
7. so zreteľom na výstavbu nových plynovodov a ich prepojení, nových elektrických rozvodných sietí a ich prepojení, nových terminálov LNG a novej infraštruktúry a so zreteľom na nové elektrárne (výroba energie z fosílnych palív, obnoviteľných zdrojov energie a jadrové projekty) zdôrazňuje, že sú potrebné transparentné a spravodlivé trhové pravidlá a podmienky upravujúce prepravu a obchodovanie s energiou, ktoré zaručia dlhodobú predvídateľnosť z hľadiska investícií; zdôrazňuje, že tieto pravidlá a podmienky by mali podporiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia, demokratickej účasti, ľudského zdravia a bezpečnosti;
8. vyzýva, aby súčasťou partnerstva EÚ – oblasť Čierneho mora bol aj prenos poznatkov a technológií v oblasti energií z obnoviteľných zdrojov, energetickej efektívnosti, ako aj technická podpora navrhovania sietí, a poukazuje na to, že úspory energie sú kľúčom k zvýšeniu bezpečnosti dodávok; podporuje výskum alternatívnych zdrojov energie, najmä energie z obnoviteľných zdrojov, energetickej efektívnosti a úspor energie, ktoré sú nevyhnutným predpokladom riešenia problémov zmeny klímy a prínosom k celosvetovému úsiliu zameranému na zníženie emisií skleníkových plynov;
9. opätovne potvrdzuje, že politika EÚ v oblasti energetickej bezpečnosti je založená na diverzifikácii zdrojov a trás; zdôrazňuje európsky prínos a význam južného koridoru na prepravu plynu ako prostriedku na posilnenie bezpečnosti dodávok energie do EÚ; domnieva sa, že projekty ako plynovod Nabucco, ktorý je kľúčovou prioritou, spolu s menšími projektmi, ako sú transjadranský plynovod (TAP), paneurópsky ropovod (PEOP), prepojenie Turecko – Grécko – Taliansko (ITGI) alebo prepojenie Azerbajdžan – Gruzínsko – Rumunsko (AGRI), zdôrazňujú mimoriadny význam angažovanosti EÚ v oblasti Čierneho mora, ale tiež aj potrebu rozšíriť spoluprácu medzi krajinami v okolí Čierneho mora; žiada Komisiu a členské štáty, aby spolu so svojimi partnermi podporili a urýchlili realizáciu týchto projektov;
10. naliehavo žiada Komisiu, aby do konca roka 2011 uzavrela dohody s potenciálnymi dodávateľskými krajinami pre plynovod Nabucco;
11. zdôrazňuje potenciál obnoviteľných zdrojov energie v oblasti Čierneho mora, ktorý by mohol významne prispieť k bezpečnej energetickej budúcnosti na celosvetovej úrovni a k udržateľnému hospodárskemu rastu, a vyzýva Komisiu a pobrežné krajiny Čierneho mora, aby tento potenciál uvoľnili;
12. zdôrazňuje, že je potrebné posilniť multilaterálnu energetickú spoluprácu v oblasti Čierneho mora, ktorej hlavné zásady stanovujú WTO a Zmluva o energetickej charte; podporuje úplnú integráciu trhov a predpisov na základe právnych predpisov EÚ v oblasti energetiky a životného prostredia a nabáda krajiny ležiace v širšej čiernomorskej oblasti, aby sa pripojili k Zmluve o Energetickom spoločenstve, a EÚ, EIB a EBRD, aby poskytli

pomoc pri modernizácii energetickej infraštruktúry v oblasti Čierneho mora;

13. zdôrazňuje, že je veľmi dôležité zohľadniť citlivosť životného prostredia Čierneho mora a tureckých prielivov, keďže v dôsledku medzinárodného obchodu a prepravy uhlíkovdioxidov v tejto oblasti vzrastá na týchto rušných a nebezpečných miestach nebezpečenstvo havárií a ropných škvín;
14. víta pristúpenie Ukrajiny a Moldavskej republiky k Zmluve o Energetickom spoločenstve, ktorá bude zohrávať dôležitú úlohu pri dosahovaní cieľov v oblasti energetickej bezpečnosti EÚ a prispeje k bezpečnosti týchto krajín;
15. zdôrazňuje, že je naliehavé zriadiť Parlamentné zhromaždenie Euronest, ktoré prispeje k plneniu cieľov Východného partnerstva, a tým bude mať pozitívny vplyv na otázky spojené s energetickou bezpečnosťou;
16. zdôrazňuje potrebu zapájať regionálnych partnerov do počiatkových fáz navrhovania projektov s cieľom vzbudiť ich záujem a posilniť spoločnú zodpovednosť; domnieva sa, že stratégia pre oblasť Baltského mora by mohla slúžiť ako vzor makroregionálnej stratégie, ktorá je založená na spolupráci medzi miestnymi orgánmi, podnikateľskou obcou a organizáciami občianskej spoločnosti;
17. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že na Čiernomorské fórum pre dialóg a partnerstvo negatívne vplýva regionálne napätie, a preto dodnes nevzniklo; domnieva sa, že takéto fórum by mohlo zohrávať dôležitú úlohu ako zdroj nápadov a slúžiť na posilnenie dialógu medzi regionálnymi aktérmi;
18. víta zriadenie odvetvových partnerstiev v troch kľúčových oblastiach, v oblasti životného prostredia, dopravy a energetiky, ktoré umožňujú zvažovať a koordinovať konkrétne, dlhodobé projekty;
19. víta opatrenia zamerané na rozšírenie Spoločného európskeho leteckého priestoru o krajiny v oblasti Čierneho mora; vyzýva Komisiu, aby viedla dialóg s Moldavskou republikou o liberalizácii jej leteckej dopravy a aby urýchlene začala rokovania o pristúpení Moldavskej republiky k Spoločnému európskemu leteckému priestoru;
20. domnieva sa, že na účely medzinárodného obchodu a prepravy uhlíkovdioxidov v tejto oblasti je nesmierne dôležitý rozvoj prístavov EÚ na pobreží Čierneho mora vrátane ropných a plynových terminálov a systémov intermodálnej dopravy; zdôrazňuje, že táto infraštruktúra by mala byť vybudovaná v plnom súlade s najprísnejšími medzinárodnými normami a normami EÚ vzťahujúcimi sa na ochranu životného prostredia pobrežných oblastí, ľudského zdravia a bezpečnosti a až po uskutočnení všetkých hodnotení vplyvu na životné prostredie;
21. vyzýva pobrežné štáty Čierneho mora, aby uzavreli memorandum o porozumení týkajúce sa rozvoja námorných koridorov v Čiernom mori, a žiada Komisiu, aby vytvorila rozpočtový riadok TEN-T pre financovanie podobných morských koridorov v Čiernom mori, ako sú koridory v Baltskom, Severnom a Stredozemnom mori;
22. domnieva sa, že na účely medzinárodného obchodu a prepravy uhlíkovdioxidov v tejto oblasti

je potrebné rozvíjať prístavnú infraštruktúru EÚ v Čiernom mori, námornú infraštruktúru prístavov na Dunaji a infraštruktúru intermodálnej dopravy, a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby urýchlili dokončenie prioritných projektov týkajúcich sa transeurópskej dopravy pozdĺž osí 7, 18, 21 a 22, ako sa stanovuje v rozhodnutí Európskeho parlamentu a Rady 884/2004/ES z 29. apríla 2004, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 1692/96/ES o základných usmerneniach Spoločenstva pre rozvoj transeurópskej dopravnej siete, a ich postupné prispôsobenie koridoru TRACECA, centrálnej osi, juhovýchodnej osi a medzinárodným morským prepravným trasám, ktoré sú vymedzené v oznámení Komisie Rade a Európskemu parlamentu nazvanom Rozšírenie hlavných transeurópskych dopravných osí do susedných krajín – usmernenia o doprave v Európe a susedných regiónoch (KOM(2007)0032);

23. považuje za potrebné zmodernizovať cestnú infraštruktúru v oblasti Čierneho mora a zabezpečiť jej prepojenie s európskymi dopravnými koridormi; zdôrazňuje, že je potrebné realizovať výstavbu diaľnice v oblasti Čierneho mora, ktorú v roku 2006 začala Organizácia pre hospodársku spoluprácu v oblasti Čierneho mora (BSEC) a ktorá povedie všetkými členskými krajinami BSEC, a vyzýva Komisiu a pobrežné štáty Čierneho mora, aby pri hodnotení politiky TEN-T v polovici obdobia zaradili tento projekt medzi prioritné projekty TEN-T;
24. uznáva výsledky projektu BSI¹, ktorého cieľom je vytvoriť regionálnu sieť pre výskum a vzdelávanie v širšej čiernomorskej oblasti a napojiť ju na sieť GEANT a vyzýva Komisiu, aby naďalej podporovala výskumné projekty týkajúce sa oblasti Čierneho mora, ako sú HP-SEE, SEE-GRID, SCENE, CAREN a BSRN;
25. uznáva význam organizácie BSEC a je si vedomý úlohy Čiernomorskej synergie, zdôrazňuje však – vzhľadom na geopolitický význam oblasti Čierneho mora a nedostatok akýchkoľvek doterajších uspokojivých výsledkov Čiernomorskej synergie – naliehavú potrebu vypracovať jednotnú stratégiu EÚ pre oblasť Čierneho mora, pretože len prostredníctvom takejto stratégie možno splniť cieľ, ktorým je lepšia a udržateľná spolupráca s oblasťou Čierneho mora;
26. poukazuje na to, že spoločný operačný program pre oblasť Čierneho mora na obdobie rokov 2007 – 2013, financovaný z prostriedkov nástroja európskeho susedstva a partnerstva (ENPI), je prvým cezhraničným programom spolupráce s oblasťou Čierneho mora financovaný EÚ, a vyzýva pobrežné štáty Čierneho mora, aby podpísali finančnú dohodu s Komisiou, na základe ktorej je možné poskytnúť prostriedky z ENPI, aby sa tak tento program stal kľúčovým nástrojom vykonávania stratégie EÚ pre oblasť Čierneho mora;
27. vyzýva preto Komisiu, aby oblasť Čierneho mora stanovila ako naliehavejšiu prioritu a vypracovala stratégiu EÚ pre oblasť Čierneho mora spolu s akčným plánom zahŕňajúcim ťažiskové projekty s čo najširším zapojením príslušných aktérov a regionálnych partnerov, najmä pokiaľ ide o tieto oblasti spolupráce: udržateľný hospodársky rozvoj, výskum a technologické inovácie, zlepšenie prepojenia a komunikácie, ochranu životného prostredia vrátane ochrany prírody, bezpečnosť, migrácia, podpora a rozvoj občianskej spoločnosti, vzdelávacie a kultúrne výmeny

---

¹ Prepojenie oblastí Čierneho mora.

prostredníctvom využitia všetkých dostupných finančných nástrojov (Kohézny fond, Európsky fond regionálneho rozvoja, investičný nástroj európskej susedskej politiky, Národný program integrácie).

28. zdôrazňuje potrebu prepojiť makroregionálnu stratégiu pre podunajskú oblasť so stratégiou pre oblasť Čierneho mora, pretože Dunaj a Čierne more predstavujú najrozsiahlejší mimooceánsky vodný útvar v Európe, pričom dobre koordinovaná stratégia EÚ môže priniesť celej oblasti mnohé výhody;

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	9.11.2010
Výsledok záverečného hlasovania	+: 45 -: 4 0: 1
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Jean-Pierre Audy, Ivo Belet, Bendt Bendtsen, Jan Březina, Giles Chichester, Pilar del Castillo Vera, Lena Ek, Ioan Enciu, Gaston Franco, Adam Gierek, Fiona Hall, Romana Jordan Cizelj, Arturs Krišjānis Kariņš, Philippe Lamberts, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Marisa Matias, Judith A. Merkies, Angelika Niebler, Jaroslav Paška, Aldo Patriciello, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Michèle Rivasi, Paul Rübig, Amalia Sartori, Francisco Sosa Wagner, Konrad Szymański, Britta Thomsen, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Ioannis A. Tsoukalas, Claude Turmes, Vladimir Urutchev, Adina-Ioana Vălean, Kathleen Van Brempt, Alejo Vidal-Quadras, Henri Weber
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	António Fernando Correia De Campos, Andrzej Grzyb, Jolanta Emilia Hibner, Yannick Jadot, Silvana Koch-Mehrin, Ivari Padar, Vladko Todorov Panayotov, Markus Pieper, Peter Skinner, Silvia-Adriana Țicău, Catherine Trautmann
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Marek Henryk Migalski

2.12.2010

STANOVISKO VÝBORU PRE REGIONÁLNY ROZVOJ

pre Výbor pre zahraničné veci

o stratégii EÚ pre oblasť Čierneho mora
(2010/2087(INI))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Victor Boștinaru

NÁVRHY

Výbor pre regionálny rozvoj vyzýva Výbor pre zahraničné veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. považuje oblasť Čierneho mora za strategicky kľúčovú a domnieva sa, že stratégia EÚ pre oblasť Čierneho mora prispeje k plneniu cieľov európskej integrácie; považuje stratégiu za nevyhnutnú pre trvalo udržateľný a koordinovaný rozvoj regiónu, ako aj pre stabilitu a bezpečnosť regiónu a celej EÚ;
2. domnieva sa, že pre účinnú stratégiu pre oblasť Čierneho mora je nevyhnutné, aby sa do nej v plnej miere a konštruktívnym spôsobom zapojili všetky dotknuté krajiny, tak členské, ako aj nečlenské krajiny EÚ; vyzýva na spoluprácu medzi všetkými dotknutými regiónmi a zdôrazňuje význam účasti orgánov na všetkých úrovniach verejnej správy na zaistenie úspechu integrovaného prístupu, a to prostredníctvom zapojenia existujúcich organizácií, ako sú Organizácia pre hospodársku spoluprácu v oblasti Čierneho mora (BSEC), Parlamentné zhromaždenie pre hospodársku spoluprácu v oblasti Čierneho mora (PABSEC) a Komisia pre oblasť Čierneho mora, ale v prípade potreby aj prostredníctvom zriadenia nových organizácií, a to s cieľom spoločne identifikovať spoločné problémy a dostupné zdroje, ako aj oblasti, ktoré by koordináciou činnosti mohli získať významnú pridanú hodnotu; považuje však za nevyhnutné, aby sa definovali ich príslušné oblasti zodpovednosti s cieľom zamedziť akémukoľvek prekryvaniu kompetencií medzi rôznymi úrovňami riadenia a zabezpečiť urýchlené vykonávanie;
3. domnieva sa, že koordinácia s ostatnými stratégiami vypracovanými na úrovni EÚ má kľúčový význam; v tejto súvislosti víta nadchádzajúce zverejnenie stratégie EÚ pre podunajskú oblasť a vyzýva všetky dotknuté štáty, aby vypracovali projekty týkajúce sa

oblasti Čierneho mora, keďže oba regióny sú vzájomne prepojené z územného a hospodárskeho hľadiska;

4. v rámci stratégie nabáda na vypracovanie integrovaného prístupu a využívanie osvedčených zásad politiky súdržnosti a susedskej politiky EÚ, čo môže pomôcť pri dosahovaní efektívnych výsledkov a súčasne uľahčiť proces budovania kapacít v regiónoch, ktoré zaostávajú; vyjadruje najmä presvedčenie, že by sa mala podporovať cezhraničná spolupráca medzi regiónmi, aby sa spoločné problémy riešili prostredníctvom koordinovaných opatrení; pripomína, že Európske zoskupenie územnej spolupráce ponúka vhodný rámec spolupráce na zaistenie štruktúrovanej a viacúrovňovej verejnej správy; vyzýva Komisiu, aby preskúmala možnosti lepšej koordinácie rôznych európskych nástrojov, ktoré umožňujú cezhraničnú spoluprácu na vonkajších hraniciach Únie;
5. je naklonený pokračovaniu programov podporovaných nástrojmi európskeho susedstva a partnerstva a odporúča, aby sa na spoločný operačný program pre oblasť Čierneho mora na nasledujúce programové obdobie vyčlenil dostatočný rozpočet s cieľom v plnej miere pokračovať v úsilí o dosiahnutie všetkých cieľov uvedených v strategickom dokumente nástroja európskeho susedstva a partnerstva o cezhraničnej spolupráci na roky 2007 – 2013; zdôrazňuje, že by sa mali vypracovať jednotné pravidlá na spravovanie žiadostí, aby sa akákoľvek právna osoba akéhokoľvek štátu, ktorý sa zúčastňuje na oblasti programu, mohla uchádzať ako hlavný žiadateľ; domnieva sa, že treba začleniť všetky krajiny zapojené do spoločného operačného programu pre oblasť Čierneho mora a povzbudiť ich, aby sa aktívne podieľali na nasledujúcom programovom období;
6. nabáda na rozvoj súčinnosti medzi rôznymi politikami Únie, ktoré sa uplatňujú v rámci stratégie, najmä v oblasti štrukturálnych fondov, rámcového programu pre výskum a vývoj a transeurópskych dopravných sietí, s cieľom zabezpečiť trvalú udržateľnosť financovaných opatrení; takýmto spôsobom by na možnosti vytvorené jednou iniciatívou v oblasti hospodárskeho rozvoja mohla nadviazať iná doplňujúca iniciatíva;
7. uznáva dôležitosť regionálnych a miestnych orgánov a zúčastnených strán pre plánovanie a vykonávanie stratégie so zreteľom na ich úzke väzby na dané územie a miestnych obyvateľov; preto vyzýva na identifikáciu ich potrieb a na ich úplné zapojenie do stratégie;
8. pripomína, že výmena najlepších postupov medzi regiónmi je mimoriadne dôležitá pre všetky oblasti spolupráce; zastáva názor, že regióny s dlhodobými skúsenosťami v oblasti vypracovania a realizácie projektov by mohli pomôcť ostatným regiónom zlepšiť ich výkonnosť;
9. považuje za mimoriadne dôležité, aby sa zlepšila administratívna kapacita všetkých zúčastnených miestnych a regionálnych strán v oblasti Čierneho mora, a to s cieľom zaistiť efektívne uplatňovanie a dobrú finančnú správu projektov EÚ, vyššiu mieru transparentnosti a spoľahlivosti a vyvážený územný rozvoj v celej oblasti;
10. zastáva názor, že rokovania o všetkých projektoch infraštruktúry, či už v oblasti dopravy alebo energetiky, by mali prebiehať medzi všetkými krajinami v oblasti Čierneho mora, ktorých sa týkajú, a nazdáva sa, že by sa mala zabezpečiť koordinácia, najmä pokiaľ ide o projekty TEN-T a projekty týkajúce sa rozvoja prístavov; zdôrazňuje dôležitosť lepšej

intermodálnej nákladnej dopravy prostredníctvom začlenenia námornej dopravy na krátku vzdialenosť do dopravnej logistiky, zlepšenia fungovania prístavov a efektívnejšieho prepojenia s vnútrozemím; domnieva sa, že EÚ musí pokračovať v spolupráci s regionálnymi partnermi v oblasti zlepšenia bezpečnosti infraštruktúry, modernizácie existujúcej infraštruktúry a vytvárania novej infraštruktúry; požaduje účinnú koordináciu pátracích a záchranných operácií v oblasti Čierneho mora a vytvorenie stratégie dohľadu pre oblasť Čierneho mora;

11. vzhľadom na základný cieľ EÚ, ktorým je diverzifikácia kanálov na zabezpečenie dodávok energie, zdôrazňuje dôležitosť projektov v južnom koridore;
12. so zreteľom na význam oblasti Čierneho mora z hľadiska zásobovania Európy energiou považuje za nevyhnutné dôkladne zhodnotiť výhody a ekologické dôsledky v súčasnosti plánovaných a budúcich projektov v oblasti energetiky; v tejto súvislosti považuje za rozhodujúce, aby sa v záujme účinnej pripravenosti na všetky prípadné ekologické katastrofy a technické nehody všetky príslušné krajiny a regióny v dostatočnom predstihu dohodli na tom, akým spôsobom budú tieto problémy riešiť z ekologického, hospodárskeho a technického hľadiska;
13. keďže Čierne more je veľmi znečistené a znečistenie nepozná hranice, vyzýva na hľadanie spoločného riešenia problému s využitím všetkých existujúcich nástrojov a na základe noriem EÚ pre všetky krajiny Čierneho mora s cieľom riešiť problém znečistenia a znečistenie znížiť, ako aj ďalej chrániť životné prostredie a klímu prostredníctvom preventívnych opatrení;
14. vzhľadom na nadmerný lov v Čiernom mori žiada, aby sa prijali dohodnuté opatrenia v rámci stratégie na ochranu prírodných zdrojov (populácie rýb, biodiverzita atď.) a aby sa zabezpečil trvalo udržateľný rozvoj v rybolovných oblastiach; podporuje kroky na podporu kultúrneho dedičstva (nadobudnuté odborné skúsenosti a zručnosti, nové špecializácie) a zlepšenie kvality života v týchto oblastiach; podporuje miestne a regionálne partnerstvá a domnieva sa, že stratégia pre oblasť Čierneho mora by mala prispieť k modernizácii existujúcich námorných prístavov a aktualizácii prístavných služieb s náležitým ohľadom na normy v oblasti bezpečnosti a ochrany životného prostredia;
15. domnieva sa, že projekty odsúhlasené čiernomorskými krajinami môžu prispieť k sociálnemu a hospodárskemu rozvoju zameranému na diverzifikáciu hospodárskych činností, zintenzívnenie spolupráce v oblasti vzdelávania a výskumu a ochrany prírodných zdrojov, ako aj k zlepšenej spolupráci v oblasti posilnenia bezpečnosti prostredníctvom boja proti cezhraničnej trestnej činnosti;
16. upozorňuje, že vplyv zmeny klímy na oblasť Čierneho mora, jej obyvateľov a hospodárstvo vedie k výrazným výzvam pre nový rozvojový potenciál, a tak by sa mala ďalej podporovať vyššia miera spolupráce medzi krajinami pri Čiernom mori, a to najmä v oblasti rozvoja opatrení na prispôsobenie sa zmene klímy a zmiernenie tejto zmeny pre možné núdzové prípady;
17. považuje bohaté dedičstvo kultúrnej krajiny a pôvodných biotopov v celej oblasti Čierneho mora za oblasť, kde sa možno najzreteľnejšie odzrkadľuje myšlienka sily

v rozmanitosti; domnieva sa, že citlivé integrované využívanie a ochrana týchto hodnôt môže prispieť k cieľu novej stratégie tým, že zabezpečí, aby sa pri spoločnom regionálnom marketingu a používaní značky využívalo celé spektrum kvalít, ktoré táto oblasť ponúka.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	30.11.2010
Výsledok záverečného hlasovania	+: 39 -: 1 0: 1
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Charalampos Angourakis, Sophie Auconie, Jean-Paul Besset, Victor Boștinaru, Zuzana Brzobohatá, Alain Cadec, Francesco De Angelis, Tamás Deutsch, Danuta Maria Hübner, Filiz Hakaeva Hyusmenova, Juozas Imbrasas, María Irigoyen Pérez, Seán Kelly, Evgeni Kirilov, Constanze Angela Krehl, Petru Constantin Luhan, Ramona Nicole Mănescu, Riikka Manner, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Wojciech Michał Olejniczak, Markus Pieper, Monika Smolková, Georgios Stavrakakis, Csanád Szegedi, Nuno Teixeira, Michail Tremopoulos, Viktor Uspaskich, Lambert van Nistelrooij, Hermann Winkler, Joachim Zeller, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Vasilica Viorica Dăncilă, Jens Geier, Andrey Kovatchev, Elisabeth Schroedter, Dimitar Stoyanov, László Surján, Evžen Tošenovský, Sabine Verheyen
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Andrea Češková

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	9.12.2010
Výsledok záverečného hlasovania	+: 44 -: 0 0: 6
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Gabriele Albertini, Arnaud Danjean, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Takis Hadjigeorgiou, Richard Howitt, Anneli Jäätteenmäki, Ioannis Kasoulides, Nicole Kiil-Nielsen, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Eduard Kukan, Alexander Graf Lambsdorff, Vytautas Landsbergis, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Mario Mauro, Kyriakos Mavronikolas, Alexander Mirsky, María Muñoz De Urquiza, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Ria Oomen-Ruijten, Ioan Mircea Pașcu, Vincent Peillon, Alojz Peterle, Bernd Posselt, Hans-Gert Pöttering, Cristian Dan Preda, Fiorello Provera, Jacek Saryusz-Wolski, Werner Schulz, Charles Tannock, Inese Vaidere, Graham Watson
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Laima Liucija Andrikiienė, Elena Băsescu, Hélène Flautre, Lorenzo Fontana, Kinga Gál, Liisa Jaakonsaari, Elisabeth Jeggle, Metin Kazak, Konrad Szymański, Traian Ungureanu, Janusz Władysław Zemke